

2. Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας (Μέρος Β΄)

Δραστηριότητες για παιδιά

Σχεδιασμός: Ομάδα Εικαστικών Τεχνών

Σχολική Χρονιά: 2019-2020

Χαμογέλασε

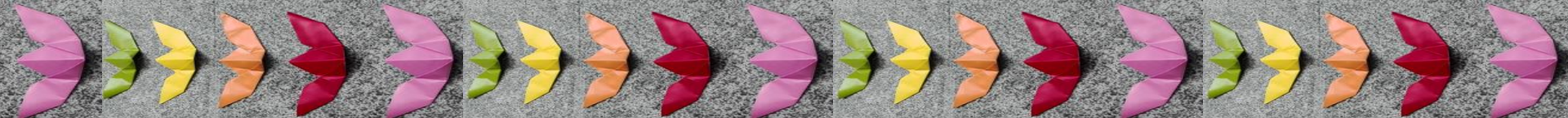
Όλες αυτές οι χάρτινες κατασκευές γύρω από τη λέξη **SMILE** τι είναι; Σαν αεροπλανάκια μοιάζουν ή μήπως σαν πουλιά;

➤ Ας δοκιμάσουμε να φτιάξουμε μία, με την τεχνική της χαρτοδιπλωτικής (οριγκάμι). Το μόνο που θα χρειαστείς, είναι ένα χαρτί και τα χέρια σου.

➤ Ακολούθησε τις οδηγίες που δίνονται από την ίδια την καλλιτέχνη στο διαδίκτυο [OISEAU Mademoiselle Maurice tutoriel - Culture Nomad CPA 2016](#)

➤ Τώρα που εξασκήθηκες, μπορείς να φτιάξεις όσα πιο πολλά οριγκάμι μπορείς, μεγάλα και μικρά. Αν θέλεις, μπορείς να τα χρωματίσεις ή και να τα διακοσμήσεις.

➤ Αν θες, γράψε μηνύματα πάνω τους, και μοίρασέ τα στην οικογένειά σου.

➤ Τι άλλο θα μπορούσες να τα κάνεις; Άραγε ένα γλυπτό, μια σύνθεση;

➤ Προσπάθησε να τα τοποθετήσεις με διάφορους τρόπους και αν θέλεις κόλλησε τα μεταξύ τους με γόμα για να γίνει πιο σταθερή η σύνθεση ή το γλυπτό σου.

Η Γαλλίδα καλλιτέχνης Mademoiselle Maurice που δημιούργησε το **SMILE** χρησιμοποίησε τα οριγκάμι που έφτιαξε για να δημιουργήσει δημόσια τέχνη (τοποθετεί ή δημιουργεί τα έργα της σε δημόσιους χώρους). Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε πως τα χρησιμοποίησε.

Μμμ ... φαίνεται νόστιμο αυτό το μήλο!

➤ Ας παρατηρήσουμε ένα κανονικό μήλο. Αν δεν έχεις, παρατήρησε μια μπανάνα ή όποιο άλλο φρούτο θες.

➤ Τοποθέτησέ το σε ένα πιάτο ή ένα ποτήρι ή ένα κουτί και προσπάθησε να το ζωγραφίσεις σε χαρτί. Παρατήρησε το σχήμα, το μέγεθος, το χρώμα του.

➤ Τώρα φαντάσου ότι το μήλο μεγαλώνει και μεγαλώνει και γίνεται τεράστιο. Το ποτήρι όμως ή το πιάτο έμεινε το ίδιο. Πως θα το ζωγράφιζες;

➤ Τοποθέτησε τώρα κάποια άλλα αντικείμενα όπως π.χ. μια βούρτσα για τα μαλλιά, ένα μολύβι ή ένα ποτήρι σε ένα τραπέζι ή στο κρεβάτι ή όπου αλλού θέλεις.

➤ Προσπάθησε να φανταστείς ότι μεγαλώνουν, μεγαλώνουν και μεγαλώνουν. Το τραπέζι που βρίσκονται όμως, παραμένει το ίδιο. Άρα, έχεις ένα τραπέζι κανονικό, μια τεράστια βούρτσα και ένα τεράστιο ποτήρι μεγαλύτερα από το τραπέζι.

➤ Πώς θα τα ζωγράφιζες; Τι θα ζωγράφιζες στο φόντο; Μήπως θα τα ζωγράφιζες να πετούν στον ουρανό, μήπως στην κορυφή ενός παγόβουνου;

➤ Χρησιμοποίησε όποια υλικά έχεις στη διάθεσή σου, όπως χρωματιστά μολύβια, παστέλ, μαρκαδόρους, μπιογιές.

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε τα μεγέθη που ο σουρεαλιστής καλλιτέχνης Ρενέ Μαγκρίτ έχει ζωγραφίσει το μήλο, τη βούρτσα και το ποτήρι και σε ποιο περιβάλλον τα έχει τοποθετήσει.

**Σκέψου πέρα από την πραγματικότητα.
Όπως λένε και οι Γάλλοι, σκέψου σουρεαλιστικά.**

Βλέπεις κάτι συγκεκριμένο να φαίνεται εδώ; Μήπως μπορείς να διακρίνεις κάποιες φιγούρες;

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε αυτές και άλλες πολλές αφαιρετικές φιγούρες στο έργο της Καίτης Φασουλιώτου-Στεφανίδου

- Ζωγράφισε μια φιγούρα σε ένα χαρτί με το μολύβι σου. Μπορεί να είναι ένα παιδί, μια γυναίκα ένας άντρας ή ακόμη και ένα ζώο.
- Ζωγράφισε όσες πιο πολλές λεπτομέρειες μπορείς. Να φορά καπέλο, παπούτσια, να κρατά τσάντα, τα χαρακτηριστικά του προσώπου κλπ.
- Τώρα πάρε το σβηστήρι σου και άρχισε να σβήνεις.

Αφαίρεσε τα μάτια, το στόμα, τα φρύδια, το καπέλο
αφαίρεσε...

- Άφησε μόνο το περίγραμμα της φιγούρας σου. Τώρα έχεις μπροστά σου μια **αφαιρετική φιγούρα**.
- Πάρε το αγαπημένο σου χρώμα και χρωμάτισε το εσωτερικό της.

➤ Τώρα φτιάξε και άλλες φιγούρες σαν αυτή. Φτιάξε πολλές 5, 10, 15... και χρωμάτισε κάθε μια με διαφορετικό χρώμα, αν θες.

➤ Σκέψου, όλες αυτές οι φιγούρες που έφτιαξες πού μπορεί να βρίσκονται και τι μπορεί να κάνουν. Μήπως βρίσκονται σε μια διαδήλωση για την παγκόσμια ειρήνη ή σε μια συναυλία ή σε ένα πανηγύρι;

➤ Κόψε τις φιγούρες σου και τοποθέτησέ τις σε ένα χαρτί δημιουργώντας το πλήθος στη διαδήλωση ή συναυλία που έχεις σκεφτεί.

➤ Κόλλησέ τις και συμπλήρωσε στο φόντο, ό,τι χρειάζεται για να ολοκληρωθεί το έργο σου.

Τι θα μπορούσε να κρύβεται κάτω από αυτά τα περιτυλίγματα;

Μπορεί ένα περιτύλιγμα να αλλάξει τη μορφή ενός αντικειμένου;

➤ Πάρε ένα αντικείμενο ή ένα παιχνίδι που δε χρησιμοποιείς συχνά. Παρατήρησέ το και ζωγράφισέ το στο χαρτί με τα χρωματιστά σου μολύβια ή μαρκαδόρους.

➤ Τώρα μάζεψε ό,τι χαρτιά δε χρειάζεσαι (περιτυλίγματα, χαρτιά ανακύκλωσης κλπ.), όπως και κορδέλες, υφάσματα, σχοινί, μαλλί, κλωστές, αν έχεις. Μπορείς να δημιουργήσεις δικές σου κορδέλες κόβοντας παλιά χαρτιά ή υφάσματα σε λωρίδες. Αν θες, μπορείς να γράψεις κάποια μηνύματα που επιθυμείς στις λωρίδες αυτές ή και να τις διακοσμήσεις.

➤ Αρχισε να τυλίγεις το αντικείμενο που επέλεξες, με διάφορους τρόπους που έχεις σκεφτεί. Δεν έχει σωστό και λάθος τρόπο.

➤ Ζωγράφισε το τυλιγμένο αντικείμενο σου δίπλα από την προηγούμενή σου ζωγραφιά. Παρατήρησε πως ήταν πριν να τυλιχτεί και μετά. Πως άλλαξε το σχήμα και η μορφή του.

Χάρισε το δώρο σου σε ένα μέλος της οικογένειας με την προϋπόθεση ότι θα πρέπει να μαντέψει τι αντικείμενο έχει μέσα το περιτύλιγμα. Χάρισέ του/της και το έργο σου στο χαρτί, γράφοντας πάνω μια ευχή ή κάποιες σκέψεις σου με όλη σου την αγάπη.

Θα μπορούσαν όλα τα άτομα στο σπίτι να δοκιμάσουν να τυλίξουν τα δικά τους αντικείμενα, να τα τοποθετήσετε όλα σε κάποιο χώρο του σπιτιού και να δημιουργήσετε έτσι μια **εγκατάσταση στον χώρο**.

Πήγαινε στα έργα καλλιτεχνών για να δεις την εγκατάσταση στον χώρο που δημιουργήθηκε με τα πιο πάνω αντικείμενα από την Alinah Azadeh.

Τι σχέση μπορεί να έχει ένα δέντρο με όλα τα παρακάτω;

Παπαρούνες, κρίνα, πανσέδες, γιασεμιά, μαργαρίτες, ρόδα,
καλαμάρια, μύδια τσιπούρες, σαργοί, караβίδες, στρείδια, γαρίδες, αστακοί,
αλεπούδες, τίγρεις, λιοντάρια, αντιλόπτες, ζέβρες, αρκούδες, ερπετά,
χελιδόνια, αηδόνια, σπουργίτια, αετοί, πελαργοί, κοτσύφια, τσαλαπετεινοί.

Πάτησε στον σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?v=0IKCSxKcDao>
και άκουσε προσεκτικά την απάντηση στο τραγούδι
«Το Δέντρο» από το δίσκο «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου»,
Στίχοι - Μουσική: Γιώργος Χατζηπιερής

Δημιούργησε το δικό σου δέντρο με όλα τα ζώα και τα λουλούδια που λέει πιο πάνω ή με μερικά από τα πιο πάνω ή με ό,τι εσύ θέλεις.

Μπορείς να ζωγραφίσεις σε χαρτί με μαρκαδόρους, χρωματιστά μολύβια ή ό,τι άλλο έχεις στο σπίτι. Μπορούν και άλλα άτομα στο σπίτι να ζωγραφίσουν τι μπορεί να έχει πάνω το δέντρο, να το κόψουν και να το κολλήσουν στο δέντρο που ζωγράφισες. Σίγουρα θα είναι το πιο παράξενο δέντρο. Θα μπορούσαμε να το πούμε και σουρεαλιστικό δέντρο.

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών, για να δεις πως σκέφτηκε να εικονογραφήσει η καλλιτέχνης Κυριακή Κώστα το εξώφυλλο του δίσκου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχεδιασμός ενότητας με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Εικαστικών Τεχνών

Τίτλος ενότητας: «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας»

Τάξεις: Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ (Βαθμίδες 2,3)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	Στόχοι με βάση τους Δείκτες
<p><u>Θεματική Περιοχή-Πολιτιστική Κληρονομιά</u> «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας» είναι ένα πακέτο που αποτελείται από μια σειρά με δραστηριότητες που παραπέμπουν με παιγνιώδη τρόπο σε μια σειρά από έργα 5 καλλιτεχνών. Η κατάσταση περιορισμού των παιδιών στο σπίτι που επικρατεί τον τελευταίο καιρό, είναι ευκαιρία για να ασχοληθούν με καλλιτέχνες μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες. Με το συγκεκριμένο πακέτο μπορεί το παιδί είτε από μόνο του είτε με λίγη βοήθεια από γονείς, να ασχοληθεί με τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Ταυτόχρονα παραπέμπεται σε υλικό για τον καλλιτέχνη και το συγκεκριμένο έργο με απλό και προσιτό τρόπο. Το πακέτο μπορεί να αξιοποιηθεί ως εικαστικό παιγνίδι ή η κάθε δραστηριότητα ξεχωριστά να ενταχθεί σε ένα διαφορετικό πλαίσιο ανάλογα με τις ανάγκες των Θεματικών Περιοχών Κοινωνία και Ζωή, Πολιτιστική Κληρονομιά.</p> <p><u>Πηγές:</u> Έργα τέχνης -Mademoiselle Maurice, «SMILE», 2013, Δημόσια τέχνη -Καίτη Φασουλιώτου-Στεφανίδου, «Διαδήλωση» (1988), ακρυλικό σε καμβά -Alinah Azadeh, 2010, «Τα δώρα 100-999», εγκατάσταση στο χώρο με προσφορές αντικειμένων, ύφασμα και κείμενα -Ρενέ Μαγκρίτ, "Το δωμάτιο της ακρόασης», 1952, λαδομπογιά σε καμβά -Ρενέ Μαγκρίτ, "Προσωπικές αξίες», 1952, λαδομπογιά σε καμβά -Κυριακή Κώστα, 2009, εικονογράφηση για το εξώφυλλο του δίσκου «η επιστροφή του τεμπέλη δράκου», νερομπογιά και κολάζ</p>	<p>1.7.1. Να γνωρίσουν ξένους και Κύπριους καλλιτέχνες μέσα από αντιπροσωπευτικά έργα τους</p> <p>1.8. 1. Να εντοπίζουν στοιχεία που αφορούν στην τοπική και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά σε σχέση με τη μορφή, χρώματα, τρόπους και τόπους τοποθέτησης του έργου και το παράλογο, το παράξενο στον Σουρεαλισμό</p>

<p><u>Εικαστικό λεξιλόγιο</u> Περίγραμμα, αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη, σουρεαλιστική σκέψη, στοιχεία έργου (όνομα καλλιτέχνη, τίτλο, μέγεθος, χρονολογία)</p>	<p>2.1.1. Μέσα από τα έργα των καλλιτεχνών να εντοπίσουν και να πειραματιστούν με έννοιες όπως αφαιρετική φιγούρα, μορφή αντικειμένου, σουρεαλιστική σκέψη, εικαστική εγκατάσταση στον χώρο, δημόσια τέχνη</p>
<p><u>Πρακτικές</u> Τα παιδιά εξοικειώνονται με την παρατήρηση του παράλογου και της αντιστροφής των λογικών εννοιών π.χ. το μικρό να φαίνεται μεγάλο, προβληματίζονται για τον τρόπο χρήσης αντικειμένων και χειροτεχνιών, όπως οριγκάμι για τη δημιουργία τέχνης, καλλιεργούν τον αφαιρετικό και σουρεαλιστικό τρόπο σκέψης</p>	<p>3.2.3. Να εξοικειωθούν με σχεδίαση φιγούρας, δημιουργία οριγκάμι, τύλιγμα αντικειμένων</p> <p>4.2.1. Να παρατηρούν στα έργα τέχνης χρώμα, μέγεθος, τεχνικές, στοιχεία έργου</p> <p>4.3.1. Να κάνουν υποθέσεις για αφηγήσεις που απορρέουν έμμεσα από τα έργα και να μάθουν απλές πληροφορίες για τον/την δημιουργό και το έργο του/της.</p>
<p><u>Μέσα – Υλικά:</u> Χαρτιά, μαρκαδόροι, χρωματιστά μολύβια, γόμα, ψαλίδι Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και υλικά, όπως χρωματιστά χαρτιά, μπογιές παστέλ, αν το παιδί έχει διαθέσιμα στο σπίτι.</p>	